

Проект
Енергетичної
Безпеки

Аналіз та пропозиції по внесенню змін до Постанови НКРЕКП № 766

Київ, Україна
10 грудня 2020 р.

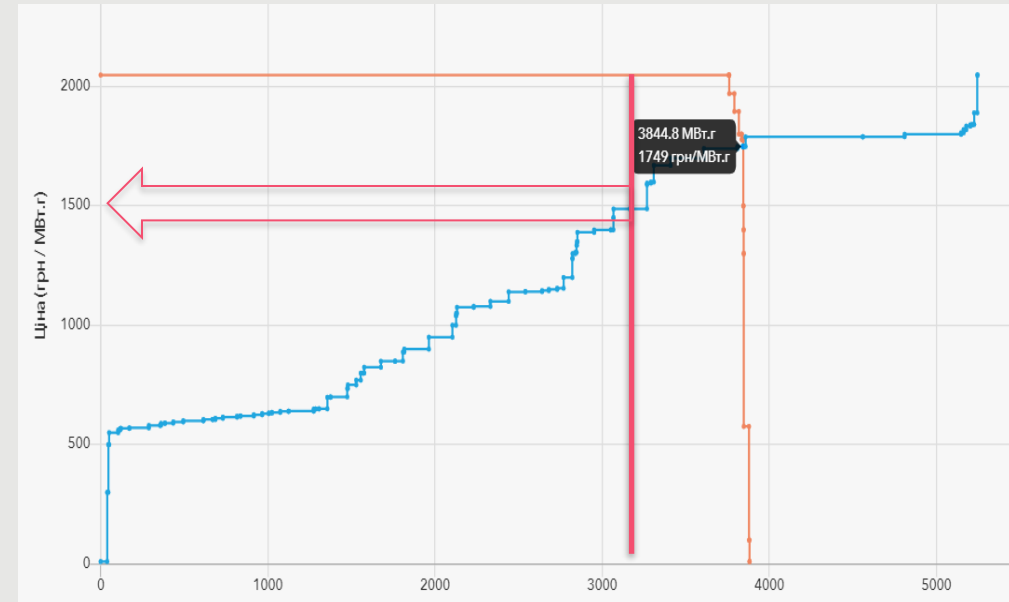
Проект Постанови № 766

Основне

- Зобов'язання щодо купівлі електроенергії на РДН для покриття втрат ОСП та ОСР скорочується з 50% до 20%.
- Граничні ціни торгів Гарантованого покупця на продаж електроенергії з ВДЕ за угодами про купівлю електроенергії зменшуються.
- Граничні ціни торгів нічної зони для РДН та ВДР повертаються до початкового рівня, 959.12 грн/МВт·год.

Зобов'язання щодо купівлі електроенергії на РДН для покриття технологічних втрат ОСП та ОСР

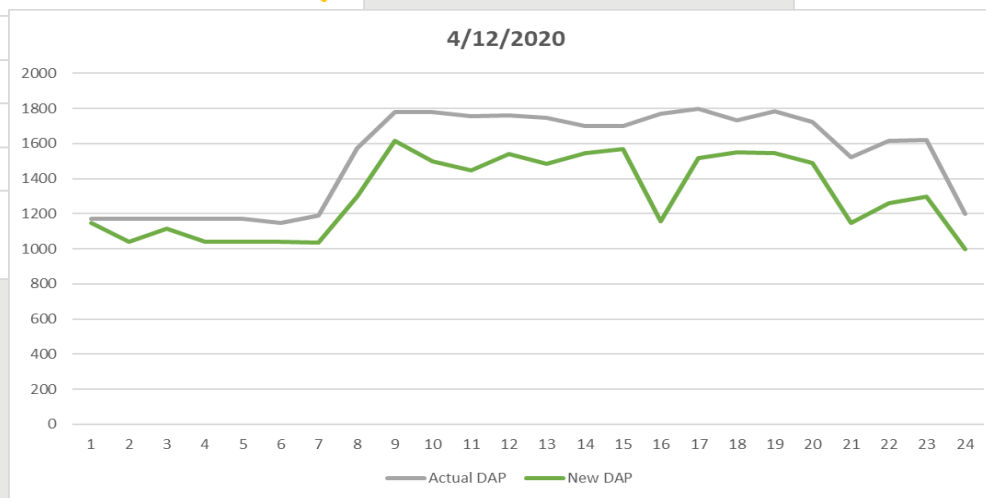
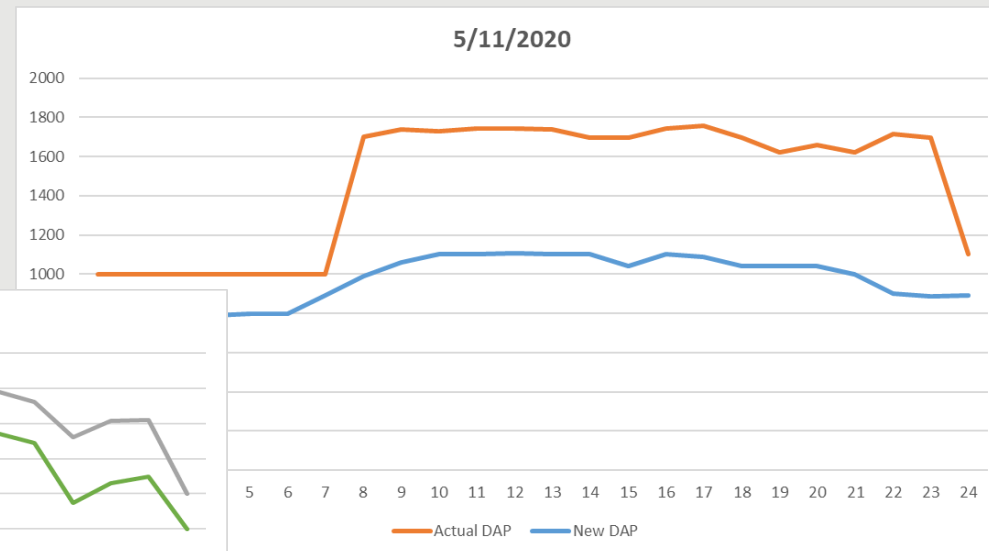
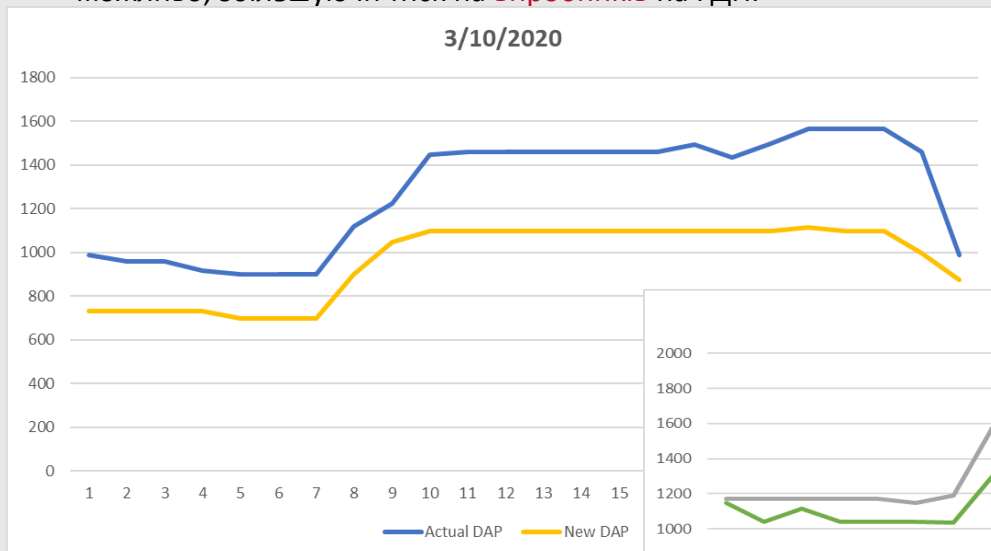
- Зобов'язання щодо купівлі електроенергії на РДН для покриття втрат складало 80% та скоротилося до 50% (рекомендація ПЕБ від 22/09/2020 підтримала ініціативу, але запропонувала поступове скорочення, на відміну від прямого скорочення на 20% у проєкті Постанови)
- Нещодавній проєкт Постанови планує скоротити зобов'язання з 50% до 20%. Для оцінки впливу на РДН було проведено аналіз на базі таких припущень:
 - Середні втрати мереж при передачі та розподілі складають 12,68% (Річний звіт НКРЕКП за 2019 рік)
 - Було взято криві попиту-пропозиції за 3 репрезентативних дні (денна середньозважена ціна наближена до місячної)
- Вплив було змодельовано за допомогою відтворення кривих попиту-пропозиції щодо ціни РДН за декілька днів.

Вплив скорочення зобов'язання щодо купівлі електроенергії на РДН для покриття втрат

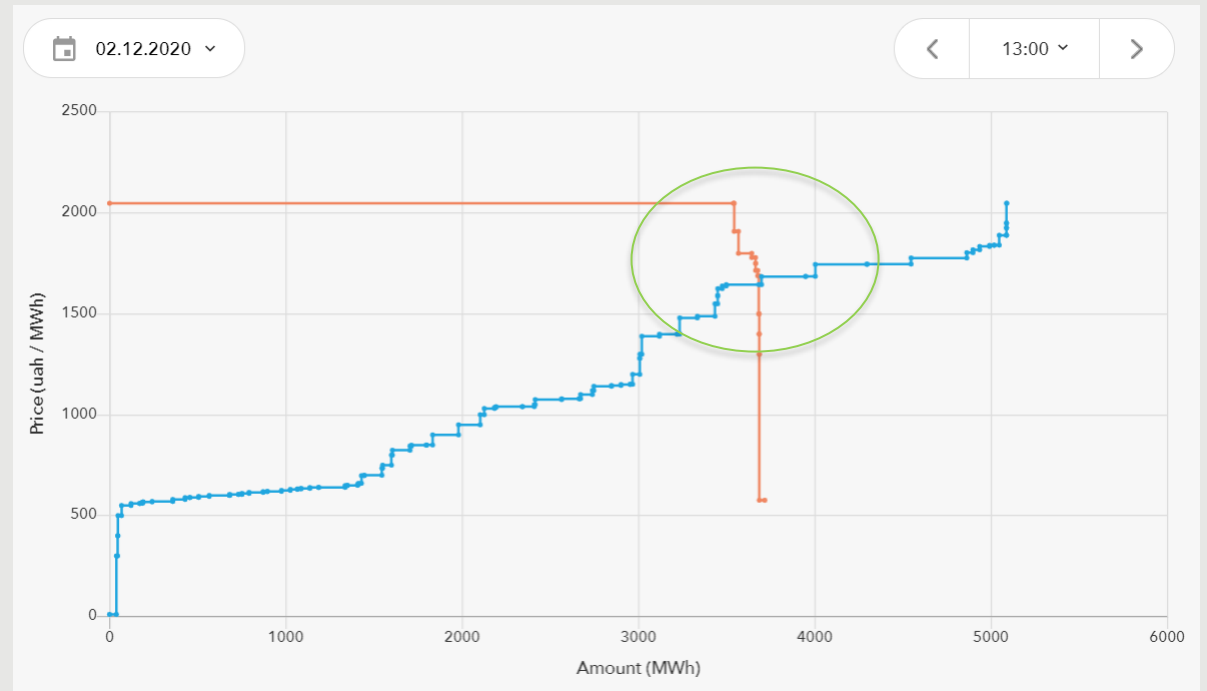
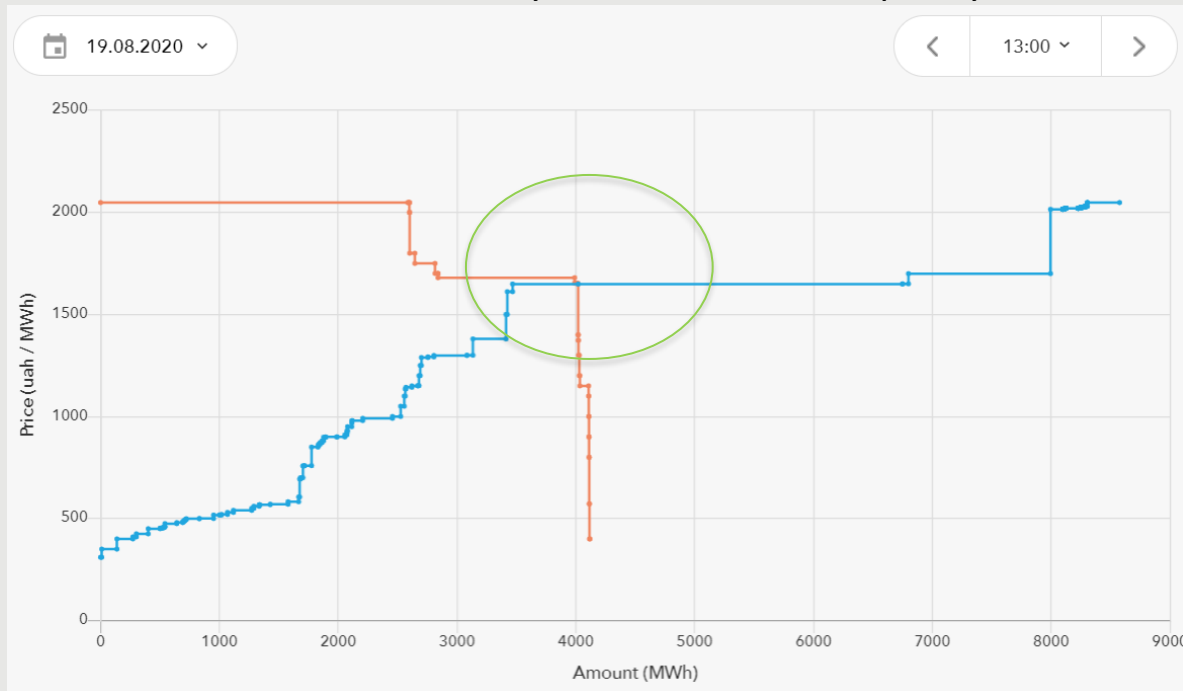
- В результаті скорочення зобов'язання щодо купівлі (з 50% до 20%), ціна РДН вірогідно зменшиться
 - Скорочення 12.04.2020 о 13:00 буде близько 250 грн/МВт-год, припускаючи, що крива попиту посувається, тоді як крива пропозиції залишається стабільною, вказуючи на те, що частина наявного профіциту в системі направляється до ОСП та ОСР через двосторонні договори. **Вірогідно, що реальне скорочення буде меншим.**
- Зменшення **середньозваженої ціни РДН досягне 35%**, послабляючи ціновий тиск на **споживачів**, водночас, можливо, збільшуючи тиск на **виробників** на РДН.

Ціна		10/3/2020	11/5/2020	12/4/2020
Реальна ціна РДН	грн/МВт-год	1295,35	1514,37	1554,37
Ціна РДН 20%	грн/МВт-год	974,73	984,48	1317,72
Ціна РДН Δ	грн/МВт-год	-320,62	-529,89	-236,65
Ціна РДН Δ	%	-25%	-35%	-15%

Скорочення граничних цін торгів для Гарантованого покупця

- Пропозиція має на меті скоротити граничні ціни торгів для Гарантованого покупця (ГП) та направити його продажі на двосторонні договори.
- Протягом **літніх місяців** цілеспрямована стратегія ГП утримувати ціни РДН високими була цілком очевидною, і дозволила максимізувати доходи, оскільки ця компанія **диктувала ціни**, хоча обсяги небалансів були значними (досягаючи 4-кратного обсягу продажу на РДН та ВДР). Це могло здаватися допустимим, оскільки **середня ціна РДН залишалася низькою**.
- Ситуація вже не така, оскільки виробництво електроенергії з ВДЕ зменшилось, а ціни на РДН високі. Однак, якщо граничні ціни торгів для ГП повернути до 10 грн/МВт·год, **це може дуже негативно вплинути на рівень цін на РДН** (наприклад, пропозиція 1-1,5 ГВт по ціні 10 грн/МВт·год), тоді як граничні ціни торгів між 1500-1600 грн/МВт·год ймовірно матимуть обмежений вплив з огляду на поточний стан ринку.

Скорочення граничних цін торгів на РДН/ВДР для нічної зони

- Граничні ціни торгів для нічної зони були збільшені з 959,12 грн/МВт·год до 1228,94 грн/МВт·год (тобто 60% граничної ціни денної зони) у липні 2020 р. Аналіз та рекомендації ПЕБ від 1 червня 2020 р. зазначали, що «... ціноутворення у нічні години не слідує законам ринку (порівняно з денними годинами з однаковим рівнем попиту) і **обмежується шляхом штучно накладених обмежень**».
- Такий крок покращив ціноутворення в нічні години та допоміг учасникам ринку (особливо **Гарантованому покупцеві та постачальникам послуг балансування**) досягти фінансово стійкого рівня. Що ще важливіше, покращився ринковий ціновий сигнал.
- Зменшення граничних цін нічної зони може призвести до **небажаного регулювання цін** та **розбалансування ціноутворення** на ринку. У таблиці нижче показано суттєве поліпшення цінових сигналів у порівнянні старих та поточних граничних цін у нічній зоні.

Гранична ціна	К-ть годин, коли ціна РДН = гранична ціна	К-ть всіх нічних годин для такої граничної ціни	Відсоток
959,12	118	1825	6,5%
1228,94	0	1247	0,0%

- Щоб усунути привабливість Балансуючого ринку (БР) та уникнути можливих зловживань, **граничні ціни на завантаження денної зони слід прив'язувати до фактичних цін РДН**, тоді як граничні ціни нічної зони можуть залишатися прив'язаними до граничних цін РДН. Крім того, можна розглянути можливість збільшення граничних цін на розвантаження до 80-90% від фактичних цін РДН під час карантину.

ДЯКУЮ!

Контактна особа у USAID Проєкті енергетичної безпеки (ПЕБ):
Щодо питань стосовно цього аналізу та для отримання додаткової інформації
звертайтеся за адресою esi.kyiv.electricity@tetrattech.com

Контактна особа в USAID УКРАЇНА

Для отримання додаткової інформації звертайтеся до старшого радника з
питань енергетики Шукру Богута за адресою sbogut@usaid.gov

Цей аналіз та пропозиції стали можливими завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст цього аналізу є винятковою відповідальністю Tetra Tech, Inc., та не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів.
Цей аналіз підготовлений Tetra Tech, Inc., для USAID Проєкту енергетичної безпеки (ПЕБ).